

Комуністычная партыя (большэвік) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 226 (6503) | 30 верасня 1939 г., субота | ЦАНА 10 НАП.

ПОУНАСЦЮ ВЫКАНАЦЬ ПЛАН З'ЯБЛЕВАГА ВОРЫВА

Калгасы нашай орданаснай рэспублікі набліжаюцца да паспяховага замячэння сельскагаспадарчага года. Тысяча дзевяцісот трыццаць дзевяці год азнаменаваным новым бліскучым перамогамі сацыялістычнай сельскай гаспадары. Ажыццяўляючы гістарычныя рашэнні XVIII з'езду ВЛК(б) і Указанні дэпартаменту правядзення таварыства Сталіна, таварыства савецкай вёскі заваявалі высокі, багаты ўраджай, дужна заканчваюць яго ўборку і арганізавана выконваюць свае абавязальствы перад роднай савецкай дзяржавай.

належнай глыбіні правёў зяблевае ворыва. У спалучэнні з іншымі аграрна-тэхнічнымі мерапрыемствамі гэта дало бліскучыя вынікі. Калгасы атрымалі сярэдні ўраджай ячменю і аўса па 16 цэнтнераў з гектара. Такія факты можна назіраць у кожным раёне.

Як і ўсе грамадзяне нашай цудоўнай рэспублікі, калгаснікі ахвотна велізарным палітычным і вытворчым уздзеяннем устанавілі сваю працу на аказванне ўраджайнага года таварыства Сталіна і самадзяржава працаваць на сваім пасту і тым аказаць вялікую Чырвонай Арміі. У гэтых гістарычных дні, калі наша геранічная Чырвоная Армія, выконваючы волю ўзвышанага савецкага народа, Беларусі вызваліла народы Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ад гвалту вярхавных польскіх панцоў, кожны савецкі партыйца гарыць жаданнем зможаць сілу і магутнасць нашай сацыялістычнай краіны, паказаць узровень геранічнай працы на завалце, у калгасе, на сваім участку работы. З усіх раёнаў рэспублікі пастановамі рэдакцыі весткі аб вялікім дастатковым уздзеяннем.

Больш усіх адстае Віцебская вобласць. Прайшлі ўжо 349 тыс. гектараў туп паліны толькі 28,4 тыс. гектара. Аднак і іншыя вобласці рэспублікі не забяспечылі высокіх тэмпаў зяблевага ворыва. На 25 верасня план па рэспубліцы быў выкананы толькі на 14,4 проц.

Віскучыя перамогі сацыялістычнай сельскай гаспадары дэманструюцца на Усеагульнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Ураджайнасць калгасных палёў расце з кожным годам. Насычанасць нашай сельскай гаспадары трактарамі, камбайнамі, складанымі маладарцамі і маторамі і штых пераапарных сельскагаспадарчых машынаў, перадавая аграэхніка, якасць новай зяблевай машыны, якасць стэханавіцкага руху, паўсядзённым клопатам партыі і ўрада аб сацыялістычнай вёсцы — усё гэта забяспечыла такія ўраджай, аб якіх ніколі і марыць не магло аднаасобнае сялянства.

Толькі правільнае спалучэнне работ трактарнага парка і конскага пагаюўляюча забяспечыць поспех зяблевага ворыва. Ва многіх раёнах і машына-трактарных станцыях гэтага не ўлічваюць. Напрыклад, у некаторых калгасах Пешчаніцкага раёна коні прастойваюць, а зяблевае ворыва не прыступваюць. У чым-жа справа? Часова трактары, дэтрактары Пешчаніцкай і Ашмянскай МТС не спыняюцца пераключыць трактары на зяблевае, а ў некаторых месцах, як напрыклад, у калгасе «Чырвоны транспарт» трактары прастойваюць па розных прычынах.

Зача партыйных і савецкіх арганізацый і зямельных работнікаў заключаецца па ў тым, каб апрацоўваць на вытворчым энтузіязме калгаснікаў, інавацыі ім атрымаць новыя перамогі на палях, на фермах, зрабіць жыццё калгаснікаў яшчэ больш зможным, яшчэ больш культурным і разнастайным. У гэтым навінасапраўдны клопат партыі і ўрада аб сацыялістычнай вёсцы — усё гэта забяспечыла такія ўраджай, аб якіх ніколі і марыць не магло аднаасобнае сялянства.

Зача заключаецца ў тым, каб у бліжэйшыя дні павялічыць ўпэўненасць. Запытанне зяблевага ворыва адноўна ацінацца на будучыя ўраджай, бо праходзяць самыя лепшыя тэрміны. У кожным раёне, у кожнай МТС і калгасе трэба працаваць і ўсталяваць аператыўны план з разлікам максімальнага выкарыстання трактарнага парка і коней.

УКАЗ

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР АБ РАЗ'ЯВЛЕННІ НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТА ЛЕГНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР

Назначыць савецка-рэспубліканскі Народны Камісарыят Легнай Прамысловасці БССР на два савецка-рэспубліканскія Народны Камісарыяты:

1. Народны Камісарыят Легнай Прамысловасці БССР, з уключэннем у яго складу прадпрыемстваў аскура-абутковай, трыкачэжнай, швейнай, шкарпаванай, шпальнай і шпачотчай і ваяльна-лашавай прамысловасці.

Перадць в вядзення Народнага Камісарыята Мясовай Прамысловасці БССР у вядзенне Народнага Камісарыята Легнай Прамысловасці БССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Л. ПАПКОУ, 26 верасня 1939 г. г. Мінск.

УКАЗ

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР АБ НАЗНАЧЭННІ ТАВ. АЛЯКСЕЕВА К. Г. НАРОДНЫМ КАМІСАРАМ ТЭКСТЫЛЬНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР

Назначыць тав. Аляксеева Канстанціна Грыгор'евіча Народным Камісарам Тэкстыльнай Прамысловасці БССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Л. ПАПКОУ, 26 верасня 1939 г. г. Мінск.

УКАЗ

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР АБ НАЗНАЧЭННІ ТАВ. КУРГАНА І. М. НАРОДНЫМ КАМІСАРАМ ЛЕГНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР

Назначыць тав. Кургана Ісаака Марк'евіча Народным Камісарам Легнай Прамысловасці БССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Л. ПАПКОУ, 26 верасня 1939 г. г. Мінск.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

Паведамленне ТАСС аб ратыфікацыі Савецка-Эстонскага пакта. Абед у Старшыні Соўнаркома Саюза ССР і Народнага Камісара Замежных спраў тав. В. М. Молатава ў часць Міністра Замежных спраў Эстоніі п. К. Сельтэр. Паведамленне Міністра Замежных спраў Эстоніі п. К. Сельтэр Усеагульнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Ад'езд з Масквы Міністра Замежных спраў Германіі п. Іоахіма фон-Рыбентропа. Заява Міністра Замежных спраў Германіі п. фон-Рыбентропа супрацоўніку ТАСС.

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР аб раз'язе Народнага Камісарыята Легнай Прамысловасці БССР. Указы Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР аб назначэнні тав. Аляксеева К. Г. Народным Камісарам Тэкстыльнай Прамысловасці БССР і тав. Кургана І. М. Народным Камісарам Легнай Прамысловасці БССР. Паведамленне германскага інфармацыйнага бюро. Замежны друк аб пакце ўзаемадапамогі паміж СССР і Эстоніяй. Янка Купала — На заходне-беларускіх матывы. Расказы палонных польскіх салдат.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ:

Я. Савіцкая — Партарганізацыя Парламема БССР у барацьбе за выкананне рашэння XVIII з'езду партыі. З. Мясцельца — Аб неспушчальных партыйных кабінетах. АРТЫКУЛЫ: Міх. Ларчына — Заходняя Беларусь у савецкай беларускай пазіі. Б. Ліберман — Гародзь Савецкай Беларусі. 2. Віцебск. ЗА РУБІЖОМ: Ваенныя дзеянні паміж Францыяй і Германіяй. Дэмобілізацыя славацкай арміі. Новы ўрад у Румыніі.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

аб ратыфікацыі Савецка-Эстонскага пакта аб узаемадапамозе Прэзідыумам Вярхоўнага Савета СССР. Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР 29 верасня ратыфікаваў савецка-эстонскі пакт аб узаемадапамозе, заключаны ў Маскве 28 верасня г.г.

АБЕД У СТАРШЫНІ СОУНАРКОМА САЮЗА ССР І НАРОДНАГА КАМІСАРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ТАВ. В. М. МОЛАТАВА У ЧАСЦЬ МІНІСТРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ЭСТОНІІ П. К. СЕЛЬТЭР

29 верасня г.г. Старшыня Савета Народных Камісараў Саюза ССР і Народны Камісар Замежных спраў тав. В. М. Молатав абед у часць Міністра Замежных спраў Эстоніі п. К. Сельтэр. На абедзе прысутнічалі суправаджаючы п. Міністра Старшыня Дзяржаўнай Думы праф. п. Ю. Улуотс, праф. п. А. Шійп, п. Яана.

Акрамя ўпамянутых асоб прысутнічалі т.т. І. В. Сталін, Б. Е. Варашчылаў, А. І. Мікал, А. Ф. Горкін, В. П. Папелкін, Б. Г. Дзюкановаў, С. А. Лазоўскі, К. А. Мерошкаў, Е. Н. Пікінін, П. Е. Брасоў, Р. П. Хмельніцкі, С. П. Козыраў, В. Н. Баркоў, А. П. Васюкоў, Л. М. Курочкаў, А. А. Сабалеў.

Наведанне Міністрам Замежных спраў Эстоніі п. К. Сельтэр Усеагульнай сельскагаспадарчай выстаўцы

29 верасня г.г. Міністр Замежных спраў Эстоніі п. К. Сельтэр у суправаджэнні Старшыні Дзяржаўнай Думы прафесара Ю. Улуотс, прафесара А. Шійп, Пасланца Эстоніі п. Рэй. Паўпрэда Саюза ССР у Э. п. тав. К. Н. Пікінін, Заг. Аддзела Прыбыткі і Кватэры Нарбальнага Камісарыята Замежных спраў тав. А. П. Васюкова і інш. наведаў Усеагульную сельскагаспадарчую выстаўку.

Міністр быў прыят прывітаннем выстаўкі акадэмікам Н. В. Пыпіным. 29 верасня г.г. Міністр Замежных спраў Эстоніі п. К. Сельтэр прысутнічаў у Вільні на тэатры ім. оперы «Іван Сусанін».

Ад'езд з Масквы Міністра Замежных спраў Германіі п. Іоахіма фон-Рыбентропа

29 верасня г.г. з Масквы выехала Міністр Замежных спраў Германіі п. Іоахім фон-Рыбентрон у суправаджэнні п. Форстэр, п. Гаус, п. Шнуэр і інш. На Цэнтральным аэрапорце п. фон-Рыбентропа праважалі: Нам. Народнага Камісара Замежных спраў тав. В. П. Папелкін, Нам. Старшыні Моссвета тав. М. А. Яноў, Паўпрэд СССР у Германіі тав. А. А. Шкварцаў, Заг. Прадзельнага Аддзела Народнага Камісарыята Замежных спраў тав. В. Н. Баркоў, Заг. Партрала-Буралеіскага Аддзела Народнага Камісарыята Замежных спраў тав. А. М. Александроў, І-шы Саватар Паўпрэстава СССР у Германіі тав. В. Н. Паўпрэд, намандант год. Масквы, паляўнік тав. Ф. І. Сувораў, усея састаў Германскага Пасольства ў Маскве на чале з Надзвычайным і Поўнамоцным паслом п. фон-Трэнкель і Надзвычайным і Поўнамоцным Паслом Італіі п. Рэса.

Цэнтральны аэрапорт быў упрыгожаны савецкімі і германскімі флагамі. Для прывітання міністра быў выстаўлены патэнтны карац.

Заява Міністра Замежных спраў Германіі п. фон-Рыбентропа супрацоўніку ТАСС

Перад ад'ездам з Масквы Міністр Замежных спраў Германіі п. фон-Рыбентрон зрабіў супрацоўніку ТАСС наступную заяву: «Маё прабыванне ў Маскве зноў было кароткім, на жаль, вельмі кароткім. У наступны раз я спадзяюся прабыць тут больш. Тым не менш мы добра скарывалі готыя два дні. Была выяўлена наступнае:

1. Герман-савецкая дружба пачае ўсталявацца калгасова. 2. Абедзе краіны ніколі не дапусціць умпаўняння тавіх дзяржаў ва ўсходне-еўрапейскія пытанні. 3. Абедзе дзяржавы жадаюць, каб ім быў апаўдэнчаны і Англія і Францыя

«Фелькшэр Беобахтэр» аб савецка-германскіх адносінах

БЕРЛІН, 29 верасня. (ТАСС). Газета «Фелькшэр Беобахтэр» у перадавым артыкуле піша: «Ворагі дзці час правадзілі вырвы галубовае базіліне паміж двума вялікімі дзяржавамі. Яны хапелі сутыкнуць Савецкі Саюз з Германіяй. Англа-французскія спробы раздзяліць рускія, як гарматынае мяса для дапамогі англійскіх імперыялістычных мэт, не ўдаліся. Германія і СССР сталі на шлях прывязных адносін. Ранейшыя напружаныя адносіны, якія наанасілі цяжкую эканамічную шкоду абодвум краінам, павергаюцца развіці, а сучаснае герман-савецкае супрацоўніцтва павіна разглядацца, як раздзяленне паварот.

У сувязі з вельміважымі матчымасямі ў развіцці эканамічных, гандлёвых і палітычных адносін паміж абодвума краінамі, — заканчвае газета. — Германія ахвотна жадае існа на шляху песнага супрацоўніцтва з Савецкім Саюзам, на шляху, які азначае сапраўды паварот у гісторыі Еўропы».

ЯНКА КУПАЛА

НА ЗАХОДНЕ-БЕЛАРУСКІЯ МАТЫВЫ

Верасень месяц абхоўваў палеткі, Птушкі не пелі, не квакалі жабы, Влі, пасохны, пад вокнамі вясеткі, Дружна капаці в раллі бульбы бабы.

БАЦЬКА Я расказаў там — ліны зраманюць, Сталіну крыўду маю хай даможаць. Цёплая ў жылах мае кроў дэдажэ, Сонца не сонца мне ў сене прыжожаць. Парабам паку службы і з лёду малю

Курна дыміцца ў халіне лучына, Ліна шуміць аднока над хатай, Сажалка дрэме заросшая сіняй, Гул далагае адзідку гарматаў.

Розум і сілы свае абязвечыў, Добра залюбіў і панскаму палку, Панскі бізун, што крыўдзіў мне плечы, Так я гібеў, а знігуў яснай вясці, Горкае гора і ў будні, і ў святя, Ён і дачку мне маю абдасціў! Непаўналетню гэспат прапалыў, Выгнаў на старосці в хаты сатра, Выгнаў бацькапа галапомаў ў гор А каліс мусіў пагануў залу — Парабак я — паважана в сабора!

Гутарка важная хадзіць па хале, Велер за хатаю вее і вее, З вядзям унук, побач бацька і маці Селі, гамаюць, а з імі — падзея...

Можа дакопіцца й мой голас шчэ, Выслухаюць там, у Брэмаі сетагарышкі, Махай службы я на сваё ліха, Некалі ў пані, так, з ласкі, зала

Я расказаў ім, як следна, па плану, Як мне гаротнаму пот вочы вель, Як адрываў крукам панічынцу пану... Пан гуляў панам, навольнікам быў я.

Грузі смакцэў мя паніч недалеціні, Выскала там я на шчэнку, як мар Сынам, як кашуць, мамі быў блі мачынін, Хай-бы магліу лепш гэты сын паруў.

Ночка, ці зень, ці мароз, ці спеці, Вечна ў ярме, ў палівольнай рабоце, Выхад зрабілі нас панскіх ззекі, Век марнавалі ў сідзях і поле.

Лета было, Пашла ў ятам, Раткам Рынубоў анекуць паніч сумабродзень, Выскала ятам, збів, клікнуў вару, Хустачку ззёр мя і кофачку, злодэ

І перад тым, як сыйсці мне ў магілу, Колькі мя сілы і дум старых хвапе, Я працягну іх праклятую сілу, Каб і ў магіле іх грыза пракале.

Сурмы зайграі, Чырвоная войска Горда ізе, разбілае кайламі, Воля ізе пераз гора і вёску, Сталініскі промень у хаты заглянуў, Як хлём начніцы, разбегліся госці, Што з беларуса смакцалі кроў ласа Чорны гораў кляе панскія вості, З трупаў гербоўных складае запасы.

Як прыгнаў я, змарыўшыся, з поля Іны, панскія, з поля авечні, Шоў пераз сал, ізе ваялася ў волю На зямлі яблы, Іх бацькі без свечкі.

Я паліў яблкі, Тут пан як насочыў, Крыкнуў ім гікнуў, і выстрэл раздаўся, Я паваліўся, паліўся, Ах, вочы! Вочы пан выбів, сляпым я застаўся.

У АПОШНІ ЧАС

Паведамленне германскага інфармацыйнага бюро

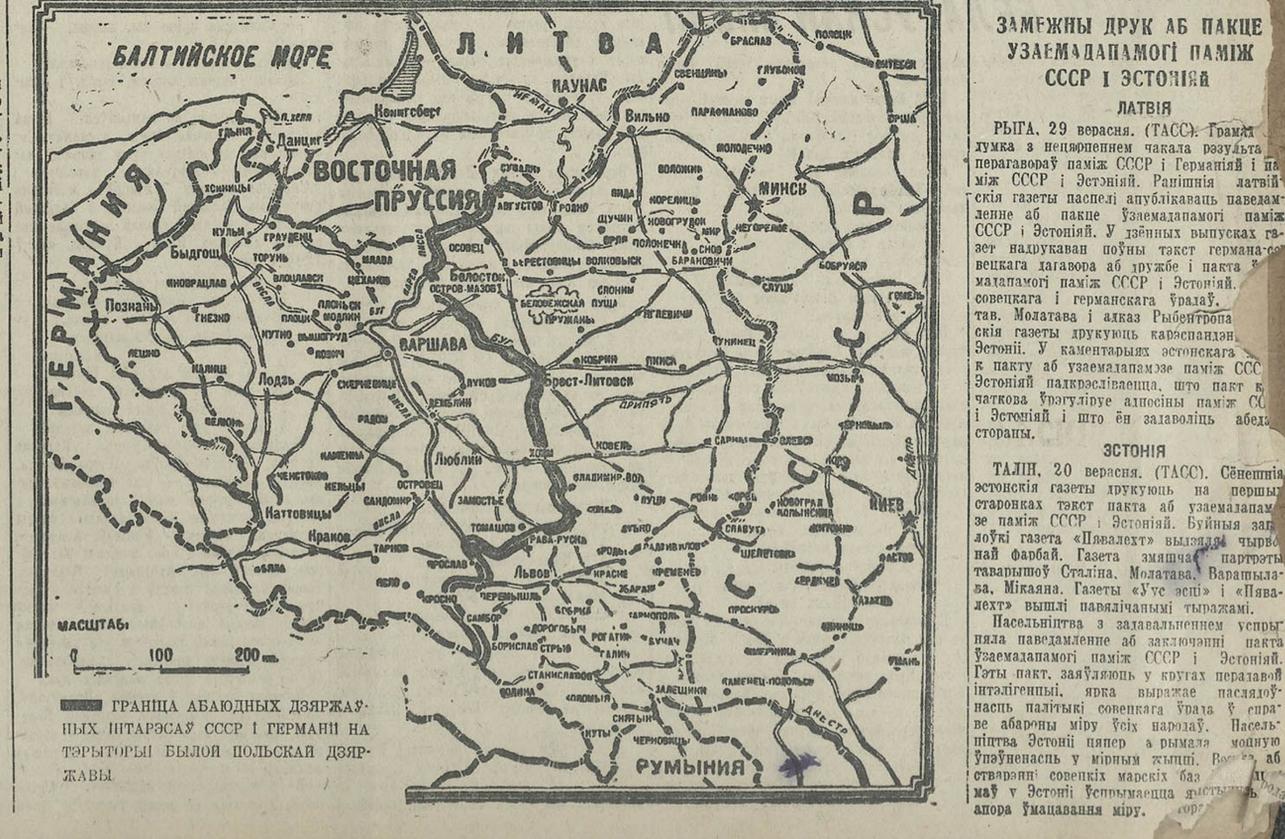
БЕРЛІН, 29 верасня. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро, перадаючы надрабязнае паведамленне аб уступленні германскіх войск у Варшаву, падкрэслівае, што, халі германская старана з моманта аб'яўлення аб злучэнні горада спыніла абстрэл горада, палкі прадаўжалі абстрэльваць перадавыя лініі германскіх войск аж да поўначы. Жыхары Варшавы

папярэджваюць, гаворыцца далей у паведамленні германскага інфармацыйнага бюро, што яны даўно здаліся-б, але ваянная злічка сталіны халца напасці барацьбу да пераможнага канца. Да апошняга дня ўдзельнікі Варшавы заўважалі жыхараў, што былі вышлеў у Лондан за англійскай дапамогай.

ГЕРМАНСКІ ДРУК АБ ПРЫЁМЕ РЫБЕНТРОПА У КРЭМЛІ

БЕРЛІН, 29 верасня. (ТАСС). Усе газеты на першых старонках друкуюць паведамленне з Масквы аб абышлімся ў Брэмаі абедзе ў часць Германскага Міністра Замежных спраў Рыбентропа. У

карапаняцкіх падкрэсліваецца, што абед у Крэмаі прайшоў у выключна сарадчай атмасферы. У разе гостаў, гаворыцца ў паведамленні, была выражана воля да дэдаўшага паглыблення і ўмацавання палітычных і эканамічных адносін паміж Германіяй і СССР.

ГРАНІЦА АБАЮДНЫХ ДЗЯРЖАЎНЫХ ІТАРСАЎ СССР І ГЕРМАНІІ НА ТЭРЫТОРЫІ БЫЛОЙ ПОЛЬСКАЙ ДЗЯРЖАВЫ

РАСКАЗЫ ПАЛОННЫХ ПОЛЬСКИХ САЛДАТ

Узышло сонца

Не 23 годзі. Вацкі, дзядзі і прадамы цягнулі цяжкія яры парабкаў у скаржлівае магітаў. Сам я з дзясцтва бачыў у маітку Юзафа Пала. Затым армія. Жудасныя чорныя годзі, прывення ў пракалятай польскай казарме! Падаршэнне салдатаў чакалі дэмабіліза-

Дэмабілізацыя мы павінны былі ў гэтыя жніўня. Але нас чакуеці затрымаці. Неўзабаве загадалі сабрацца ў парубаці.

— Куды мы паедзем? — спыталіся палонныя салдаты.

— На вялікі манеўры польскай арміі, — атказалі капіталі і афіцеры.

Эшалоны ішлі да польска-германскай граніцы. Высаджалі на лясным паўстанку. Спыніліся ў глухой панаскай пунчы. Прайшоў некалькі сумных дзён. Афіцеры ад пана да пана п'яніствалі.

Адночы раннем мы пачулі над лесам страшны рокат матораў. Потым лес агушчылі выбухі. Гэта германскія самалёты кідалі бомбы. І мы зразумелі, што гэта Шракаляты гаспадары прывялі нас у пунчы, разарэнне, голад, смерць.

Лёва першых выбухах германскіх бомб пачалі пакідаць афіцеры і выйшлі ў пунчы напрамак. Салдаты асталіся ў пунчы.

У вясню прыляцела вестка, што польскія граніцы перайшлі савецкія войскі. Усе мы ведалі, што гэта прамую калянавіна, голад, няшчасце. Але радасці паводзіліся абмякнулі, крычалі, сьпявалі.

Іосіф КАЛЯДА, чыны з тымі салдац польскай арміі, якія вярнуліся.

— Куды мы паедзем? — спыталіся палонныя салдаты.

— На вялікі манеўры польскай арміі, — атказалі капіталі і афіцеры.

Эшалоны ішлі да польска-германскай граніцы. Высаджалі на лясным паўстанку. Спыніліся ў глухой панаскай пунчы. Прайшоў некалькі сумных дзён. Афіцеры ад пана да пана п'яніствалі.

Адночы раннем мы пачулі над лесам страшны рокат матораў. Потым лес агушчылі выбухі. Гэта германскія самалёты кідалі бомбы. І мы зразумелі, што гэта Шракаляты гаспадары прывялі нас у пунчы, разарэнне, голад, смерць.

Лёва першых выбухах германскіх бомб пачалі пакідаць афіцеры і выйшлі ў пунчы напрамак. Салдаты асталіся ў пунчы.

У вясню прыляцела вестка, што польскія граніцы перайшлі савецкія войскі. Усе мы ведалі, што гэта прамую калянавіна, голад, няшчасце. Але радасці паводзіліся абмякнулі, крычалі, сьпявалі.

Іосіф КАЛЯДА, чыны з тымі салдац польскай арміі, якія вярнуліся.

МЫ ЧАКАЛІ ВАС, ЯК ВЯСНУ

Па прафесіі я гарбар. Хоць, праўда, скуру скабіць мне прыходзілася месіць два-тры ў год. Астанія месцыя я думкаў у пошухах работы на вуліцах гораду Гродна. Таму было б правільней, камяця на шытане сйка ў вас прафесія.

— Вострапоўны.

Такіх людзей вельмі многа ў панаскай ошчыні.

Чагта ноччу я настраваў разліць ішчы на Маскву. Так я вывучыў прыгожыя запісаныя песні «Всяі завтра война» і «Летко на серце...»

Мяне вельмі готы савецкія песні я ціха напываў са сваімі беспароўнымі таварышамі. Іны разам са мной, як радасную вясну, чакалі той час, калі стане лёгка на сэрцы прыгнечаным народам, калі згінучы азеці пракалятых польскіх паноў.

Варас гэта шчаслівая гадзіна прабіла. Шыль АЛЕКСАНДРОВІЧ, палонны салдац польскай арміі.

Завяўся туман цэрскага дурману

Стварэнне сваю нацыянальную культуру, мастацтва і літаратуру, народ Савецкай Беларусі ніколі не забываў сваіх братоў па класу — заходніх беларусаў. Беларусь і пракаляці ў сваіх творах абладалены народ Заходняй Беларусі і яму кучынага вывазлення.

Мяне вельмі готы савецкія песні я ціха напываў са сваімі беспароўнымі таварышамі. Іны разам са мной, як радасную вясну, чакалі той час, калі стане лёгка на сэрцы прыгнечаным народам, калі згінучы азеці пракалятых польскіх паноў.

Варас гэта шчаслівая гадзіна прабіла. Шыль АЛЕКСАНДРОВІЧ, палонны салдац польскай арміі.

Завяўся туман цэрскага дурману

Стварэнне сваю нацыянальную культуру, мастацтва і літаратуру, народ Савецкай Беларусі ніколі не забываў сваіх братоў па класу — заходніх беларусаў. Беларусь і пракаляці ў сваіх творах абладалены народ Заходняй Беларусі і яму кучынага вывазлення.

Мяне вельмі готы савецкія песні я ціха напываў са сваімі беспароўнымі таварышамі. Іны разам са мной, як радасную вясну, чакалі той час, калі стане лёгка на сэрцы прыгнечаным народам, калі згінучы азеці пракалятых польскіх паноў.

Варас гэта шчаслівая гадзіна прабіла. Шыль АЛЕКСАНДРОВІЧ, палонны салдац польскай арміі.

Завяўся туман цэрскага дурману

Стварэнне сваю нацыянальную культуру, мастацтва і літаратуру, народ Савецкай Беларусі ніколі не забываў сваіх братоў па класу — заходніх беларусаў. Беларусь і пракаляці ў сваіх творах абладалены народ Заходняй Беларусі і яму кучынага вывазлення.

Мяне вельмі готы савецкія песні я ціха напываў са сваімі беспароўнымі таварышамі. Іны разам са мной, як радасную вясну, чакалі той час, калі стане лёгка на сэрцы прыгнечаным народам, калі згінучы азеці пракалятых польскіх паноў.

Варас гэта шчаслівая гадзіна прабіла. Шыль АЛЕКСАНДРОВІЧ, палонны салдац польскай арміі.

На гарадах і сёлах Заходняй Беларусі. НА ЗДЫМКУ: палітработнікі Чырвонай Арміі тт. Рудакі і Жураўскі гутарыць з палоннымі польскімі салдацкамі (раб. Маладзечна). Фото В. Тейна (Фотакліпс ТАСС).

СВАВОЛЬСТВУ ПАНОЎ ПРЫШОЎ КАНЕЦ

Беларусь Марціліовіч Барыс, яўрэй Краўчук Шалам, палкі Мерло Францішак і Маеўскі Зігмунд зналіся ўсяго толькі адзін месці. Іх з'ядналі адны класавыя пачуці, адно інтэрынацыянальнае імкненне, адна высокая ідэя — змаганне са сваімі ачужанымі ворагамі — польскімі панамі і капіталістамі.

На кунях і ўпаўных шчоках, на маюціх руках, на падарытых шыяках чыстага бязрадаснага біграфію чатырох пакутаўшых буйной польскай дзяржавы. За раз яны смяюцца, радуцца, бяспокна дзякуюць савецкім народам за вызваленне ад гэтага дэграда, бешчалавечнага свавольства польскага панства.

Сабры ўспамінаюць суровыя дні пакуты ў вёсцы, у пана, на фронце, пракалячы непазачывае труслівае камандаванне польскай арміі, згінучыя салдац на волю лёсу.

Маеўскі Зігмунд, раскрыўшы рот, каб пабачыць набравы свежэга паветра ў свежэ хворыя лёгкія, гаварыў:

— Нас, паны народ, паны і падпаны напаводзілі на яўрэй. Ва ўсіх нашых нягодах яны абывававалі яўрэй. Але не, гэта не так. Я цяпер упэўніўся, што фабрыканты-яўрэй і памешчыкі-паны — ворагі прапоўнага народа, яны кінулі нас на фронт, каб самім нажывацца на народным гоце.

Многа пакут перанёс за 29 год Зігмунд Маеўскі.

На лясных распрапоўках у пана на Віленшчыне пагубіў ён сваё староўе. Жонка і тры дзеці загінулі. Выбываўся Зігмунд з сым, каб зноў меці чорны кавадз хлеба, але захараў, і пан гнаў вон з зямлянкі. Але куды ішці ў вясновае разарэнне? І жонка казала да пана, затым у вольсць прасіць дапамогі або атрымаць работу. Аднак, адказ быў адзін: «Вон, псы кроў!».

— Дажыў я да 32 год, — расказвае Францішак Аламовіч, — страціў староўе. Кроў і паношчыў Буралюкі выматуў з мяне ўсе жыцц. У дождж, у снёку, у спужу я, абарваны, поўнадоўны працаваў на нівах, на вырубных лесу ў гэтага пана. За непасляўную прапу атрымаваў няшчасную пату і кшчы.

Мой бацька вазіў барвенні на пабудову новага кароўніка ў маітку пана Буралюка. Невяк берыю бацьку трынаццаці на казе — кошы трэнава. 30 гадоў працаваў старым на пана, а кату зламаў — прамаці і маітку. Паскарэціцца не было каму.

Пачалі вайну з немцамі. У першую чарту на фронт паслалі нас. Ты, прапоўны ішці, галаву змажы за магнатуў, за гэтых самых барачкоўскіх.

Не, ніколі больш гэтага не будзе!

Барыс Марціліовічу толькі 21 год. Радасць азе на яго змораным твары. Ён расказвае цікавыя эпізоды з жыцця роўнай вёскі Луці Стаўбуўскага павета.

— У нашай вёсцы не знойдзеш няперні аднаго сабакі: усіх звалі, бо штодзень на вёсцы шырылі паляўніцка і савестратары. Усе адзілі за паветкамі, і някай збреша сабака на гэтых яснавалі-можных павоў, атрымаеш непамерны штраф. Да ші адзін такі штраф. У майго бацькі за сабачы брэх і кудачыне павуна, калі пракаляці савестратар, за непасляўныя камі забралі, як штраф, адзінага ў гаспадары кабана.

Барыс глыбока ўздыхнуў і, падуміўшы штосці, прадаўжаў далей.

— Абрэдаці нам паноў свавольства, пачалі мы арганізавацца да паўстання. Але паны кіраўнікоў нашых загадалі ў маітку, у турмы. Мяне некалькі тымяў катвалі ў карцеры, білі шопятам па голых пятках да крыві, у нос лілі ваду да тых пор, пакуль страціў прытомнасць. Больш гэтаму не бываць, бо паны самі сталі поўнапраўнымі гаспадарамі сваёй зямлі.

— Свавольствам паноў прышоў канец, — заклучыў Барыс Марціліовіч.

А. МІНЬКОУ.

Сталдару Шаламу Краўчуку ўсяго толькі 23 годзі. Бустая паласа сівяны на галаве, шыры на худым твары, павыбіваўны зубы гавораць аб вялікіх пакутах гэтага чалавека.

— Радасць не змяняецца ў сэрцы, — гаворыць Шалам Краўчук. — Нарэшце, я магу свабодна назваць любімае слова — Сталін, паказваючы гэтага чалавека — настолькі свабоды. Двайцат год паны думалі праўду, кваліца год тэпталі нас, унікалі ўсёжае чалавечэе дастоінства, а цяпер і мы свабодны.

— Абрэдаці нам паноў свавольства, пачалі мы арганізавацца да паўстання. Але паны кіраўнікоў нашых загадалі ў маітку, у турмы. Мяне некалькі тымяў катвалі ў карцеры, білі шопятам па голых пятках да крыві, у нос лілі ваду да тых пор, пакуль страціў прытомнасць. Больш гэтаму не бываць, бо паны самі сталі поўнапраўнымі гаспадарамі сваёй зямлі.

— Свавольствам паноў прышоў канец, — заклучыў Барыс Марціліовіч.

А. МІНЬКОУ.

ВЫЗВАЛЕННЯ ГАРАДЫ

(ДАВЕДКА)

ВІЛЬНА

Помста

Базыль Андарчук і Вацлаў Вяжосіні дзубока і зліпачы год. Вацкі іх таксама дружалі. І нават мошна. Бацька Вацлаў пасвіў рагаты статак пана Янкевіча, а бацька Вацлава кожны дзень запрагаў панскіх стаянікаў у штосці палобнае на старавенці дымжас і вазіў на цягнітых дарогах вальможнага гаспадары багатых абшараў і яго канфетную супруту.

Драмаў зялёны лісьвіны веча.

Панскія дзеці збіраліся на бал у суседні маітак. Іх па'езда перабралі нагамі шэры ў вялікіх чорных абляках жарабкі. Кучар закрываў стайню. У таварантасе сводзілі дзе варшаўскія паненкі і малаты паніч, які трымаў лейцы. Стромы паручы: вазіў з ганку сваю матку.

З поля ў аборы ішоў статак. Трэснуў пастухоўскі біч. Жарабі застылі вушамі, захрапелі.

Паніч, спалохаўшыся, напалгнуў лейцы, і стаянікі панеслі да самага. Застыў аблячыны паручы. Войкнушы, упала на ганку пані.

Кучар кінуўся наперарэз шабёму таварантасу, скапіўся і павіс на вуззечках. Стаянікі беглі, але, адчушы гаспадарскую руку, сталі на беразе самага.

Іх па'езда праходзіў з бічом старым пастух Андарчук.

— Галган! — закрываў на яго паручы.

Пастух быў глухі і сьпяваў:

— Што, паны?

Паручы выкінуў браунінг. Стрэл. Упаў сівы бацька Базыля.

Вільна размешчан у жываішай, акружанай узгоркамі катлавіне пры упаданні невялікай ракі Вілейкі ў Вілію — прыток Немана. Іа горада зыходзіцца 6 чыгуначных ліній.

У 1795 г. па трэціму раздзелу Польшчы Віленшчына была ўключана ў састаў Расійскай імперыі. Развіццё капіталізма ў Расіі прывяло да новага росту Вільна. Да пачатку 1860-х гг. была пабудавана ў стратэгічных мэтах Цендербургска-Варшаўская чыгунка, прайшоўшая праз Вільна. Неўзабаве праз Вільна была пракаляцана Лёва-Романская чыгунка, меўшая вялікае эканамічнае значэнне, бо яна звязала хабародныя украінскія землі з балтыйскім узбярэжжам. Да асноўнай магістралі быў затым прыбудаван другі выхад да Балтыкі на Коўна-Кенігсберг. Нарэшце, на поўдзень ад Вільна была пабудавана важная стратэгічная чыгунка на Ліду, Баранавічы, Сарны, Роўна, Радзівілаў (прапята яе зв'язала чыгунка на Лёва — Перамышль).

Ужо ў 1880-х гг. Вільна стаў, такім чынам, буйным чыгуначным вузлом. Падарэльна з гэтым у Вільна развілася і прамысловасць: лясная, скураная, харчовая, трыкатажная і нават металічная.

З 1880-х гг. Вільна становіцца віяным цэнтрам рабочага руху. Тут прайшлі першыя этапы рэвалюцыйнай змаганні бешстрашнага пролетарскага барацьбіта Фелікса Дзержынскага.

У год першай імперыялістычнай вайны Вільна, які ўжо бачыў пад сваімі сцягамі войскі Карла XII і Напалеона I, зноў стаў арэнай баявых аперацый вялікага маштаба. Восенню 1915 г. Вільна быў заняты нямецкімі войскамі.

У снежні 1918 года, пасля ўходу нямецкіх войск, рабочыя ўстанавілі ў Вільна рабочую ўладу. Вільна стаў затым сталіцай савецкай рэспублікі Літвы і Беларусі. Але малатая савецкая рэспубліка праіснавала нядоўга. Ужо 20 красавіка 1919 года Вільна быў захвачан польскімі войскамі. Летам 1920 года Чырвоная Армія вывазіла Вільна ад захватчыкаў. Пасля ўходу Чырвонай Арміі Віленшчына была далучана да Літвы. Але разбійніцкім паліцэя генерала Жыльгоўскага (9 кастрычніка 1920 г.) Вільна быў захвачан польскімі панамі.

Двайцат год пакутавала насельніцтва Віленшчыны пад ботам польскай ваеншчыны, польскіх памешчыкаў і капіталістаў. Глыбокая эканамічная разруха была рэзультатам гаспадарання гэтых неадачлівых правілаў.

Капіталістарская палітыка варшаўскіх правілаў прывяла да ўдушэння прамысловасці Заходняй Беларусі ў інтэрасах польскіх фабрыкатаў. Толькі на фоне жудаснай эканамічнай адсталасці Заходняй Беларусі Вільна з трыма тысячамі прамысловых рабочых і, прыкладна, таіж-жа лікам чыгуначнікаў можа разглядацца, як значны прамысловы цэнтр і чыгуначны вузел. Некалькі невялікіх заводоў і фабрык: шкловае, картонны, электратэхнічны (завод «Электрыт», які вырабляе радыёапаратуру), скураной, харчовай, лясной і трыкатажнай прамысловасці, з якіх каля дзясцата маюць больш, чым па 100 рабочых, — такава прамысловасць сучаснага Вільна.

У 1933 годзе насельніцтва Вільна пад ланых Готскага Альманаха за 1939 г. складала 208 тыс. жыхароў.

19 верасня 1939 года, калі Чырвоная Армія ўступіла ў Вільна, адкрылася новая радасная старонка ў гісторыі гэтага горада.

ЛЬВОВА

Горад Лёва — палітычны, эканамічны і культурны цэнтр Заходняй Украіны, мае звыш 300 тысяч жыхароў. Гэта — буйны чыгуначны вузел, адкуль ідуць чыгуначныя лініі на Перамышль, Луцьк і Роўна. Лёва размешчан у катлавіне ракі Пельшты, якая упадае ў Буг. Гэта — адзін з старажытных гарадоў Заходняй Украіны (аснован у 1241 годзе). Стаячы на шыяхах, якія звязваюць 3-х адзіную Еўропу з Руссю, Лёва буйна развіваўся і стаў вялікім, многанасельным цэнтрам. Перад імперыялістычнай вайной ён знаходзіўся ў саставе Аўстра-Венгрыі і прызьяўся Лембургам. У 1914—15 гг., на наступшці ў Галіцыі, Лёва быў заняты рускай арміяй. У 1918 годзе Лёва — сталіца буржуазнай Заходне-Украінскай рэспублікі. У тым-жа годзе ён быў захвачан паліякамі.

У Лёве многа харчовых, будаўнічых прадпрыемстваў, некалькі машынабудавнічых і хімічных заводоў. У ваколіцах горада ёсьць нафта, бурны вугаль і каменная соль. У горадзе многа навуковых устаноў: універсітэт, вышэйшая тэхнічная навуковая ўстанова і іншыя.

ДРАГОБЫЧ

На поўдні Заходняй Украіны, у прагор'ях Карпат, знаходзіцца багаты нафта-прамысловы раён. Цэнтр яго — горад Драгобич, размешчаны ў вярхоўях Ісестры. У горадзе — 35.000 жыхароў.

Шырокую вольнасць Драгобич атрымаў у першай палавіне XIX стагоддзя, калі ў гэтым раёне былі адкрыты багатейшыя крыніцы нафты.

Сюды накіравалася многа спекулянтаў і ганглароў, якія скапілі ў сябе зямлі ў ваколіцах горада. Кі 1909 годзе ў Драгобичскім раёне было ўжо 325 частковых прадпрыемстваў.

Нафтапромслы размешчаны паблізу Драгобича — Барысэва, адкуль нафта на нафтаправоду дастаўляецца ў Драгобич і перапрацоўвацца на двух нафтаперагонных заводках. У нафтавай прамысловасці занята больш 7.000 рабочых.

Драгобичскі раён даваў вялікую частку польскай нафты (80 проц.) на наступшці нафта, каменнай солі. У Драгобичскім горным раёне знаходзіцца адзіны ў Еўропе мезазонаходжані озкерэтыя (горны вяс-сіль) для вытворчасці парафіна, церэзіна і т. д.). Апарата таго ў Драгобичах ёсьць скураныя і харчовыя прадпрыемствы.

Эканоміка гэтага важнага прамысловага раёна Заходняй Украіны знаходзілася ў засці. Эксплаатацыя нафтавых раёнаў прыводзілася краняцінічым спосабам. У нафтавых акцыянерных таварыствах асноўнае месца (86 проц.) займаў замежны капітал, галоўным чынам французскі. Збытка нафты з года ў год падала. Калі ў 1909 годзе было здыбта каля 1,5 мільяна нафты, то ў мінулым годзе ўсяго каля 400 тысяч тон.

24 верасня часці Чырвонай Арміі ўступілі ў пролетарскі цэнтр Заходняй Украіны — Драгобич. Буйна наладжваецца ў горадзе новае жыццё. Распрацаваны меры для буйнага аднаўлення прамысловых прадпрыемстваў Драгобича.

Той вечаар да малейшых дробязей прыпомніў сёлетэ польскіх кулямётчык Базыль Андарчук. Справа была раніной 19 верасня. На горад Вільна ішла Чырвоная Армія. Польскія салдацкі рашылі зламаць у палон.

— У палон?! — крычаў салдацкім паручык Янкевіч. — Большымі будучы ваі таліць паравоў!

— Хлусіць, паны паручык, — уголас гаварыў сваім таварышам Вацлаў Вяжосіні. — Каліжы, у Маладзечна большыякія салдацкі нават яблычка не сарвалі ў садах. Іны такія ветрылія, такія дбр...

Куды паручыка абаврава гола Вацлава.

Салдацкі нагоўн загнуў, пасунуўся на паручыка.

Паручык падбег да кулямётчыка Андарчука, арыкнуў:

— Стрэл! у здратніаў рэжым!

Нагоўн прахнуўся назал. Але кулямётчык марудзіў. У яго дрыжалі рукі. Базыль усхапіўся за зямлі і замкнуўся ка рабынам:

— Вацку, а цяпер Вацлава... гад! Сухі трэск чэрапа. Павольна, хістаючыся, падаў паручык. Было так шіха, што салдацкі пачулі як халёка, на дарогах на Вільна, гудзі радасныя савецкія танкі.

Амаг. ВЯЛЮГІН.

Той вечаар да малейшых дробязей прыпомніў сёлетэ польскіх кулямётчык Базыль Андарчук. Справа была раніной 19 верасня. На горад Вільна ішла Чырвоная Армія. Польскія салдацкі рашылі зламаць у палон.

— У палон?! — крычаў салдацкім паручык Янкевіч. — Большымі будучы ваі таліць паравоў!

— Хлусіць, паны паручык, — уголас гаварыў сваім таварышам Вацлаў Вяжосіні. — Каліжы, у Маладзечна большыякія салдацкі нават яблычка не сарвалі ў садах. Іны такія ветрылія, такія дбр...

Куды паручыка абаврава гола Вацлава.

Салдацкі нагоўн загнуў, пасунуўся на паручыка.

Паручык падбег да кулямётчыка Андарчука, арыкнуў:

— Стрэл! у здратніаў рэжым!

Нагоўн прахнуўся назал. Але кулямётчык марудзіў. У яго дрыжалі рукі. Базыль усхапіўся за зямлі і замкнуўся ка рабынам:

— Вацку, а цяпер Вацлава... гад! Сухі трэск чэрапа. Павольна, хістаючыся, падаў паручык. Было так шіха, што салдацкі пачулі як халёка, на дарогах на Вільна, гудзі радасныя савецкія танкі.

Амаг. ВЯЛЮГІН.

Від горада Львова. Рэпродуцыя В. Зейлігера (Фотакліпс ТАСС).

ЗАХОДНЯЯ БЕЛАРУСЬ СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСКАЙ ПАЗІІ

Беларускі народ пад сонцам Сталіна-Кавітцкага жыць радасна і свабодна. Аб гэтым ён вусамі сваіх паноў паводзіўся ў вяснянае Янкі Купала, Янкі Коласа, Пятруса Броўкі, Янкі Глебі ў высокакавалічнай форме і самага ў сваім пісьме вялікаму Сталіну.

Стварэнне сваю нацыянальную культуру, мастацтва і літаратуру, народ Савецкай Беларусі ніколі не забываў сваіх братоў па класу — заходніх беларусаў. Беларусь і пракаляці ў сваіх творах абладалены народ Заходняй Беларусі і яму кучынага вывазлення.

Мяне вельмі готы савецкія песні я ціха напываў са сваімі беспароўнымі таварышамі. Іны разам са мной, як радасную вясну, чакалі той час, калі стане лёгка на сэрцы прыгнечаным народам, калі згінучы азеці пракалятых польскіх паноў.

Варас гэта шчаслівая гадзіна прабіла. Шыль АЛЕКСАНДРОВІЧ, палонны салдац польскай арміі.

Увесь савецкі народ глыбока верыў, што хутка прыдзе час, калі будучы знішчаны зашчыны прыгнечаных беларусаў і украінскага народа — польскія паны. Народны антыям, невычарпальныя вера ў перамогу народа над нянавістымі польскімі панамі праходзіць праз усе творы Коласа, прысвечаныя Заходняй Беларусі.

Зарас мара нашых паэтаў і намага народа ззайнілася. Па загаду савецкага ўрада наша гераніаг Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія палала руку даламоці сваім адзінакроўным братам-беларусам і братам-украінцам і назаўсёды вызваліла іх ад яра шыхаўкай Польшчы.

Янка Купала ў сваёй высока-мастацкай і прычы таскама вялікую ўвагу аддаваў жыццю прапоўных мас у Заходняй Беларусі. У вершы «А ў Віле павае ташелен» (1931 г.) ён да яры малюнак таго, як шляхецка-буржуазная Польшча, на чале з бізлярнымі правіламі — панаі, страпанна прыгнечала і здываўся не толькі над памешчыкамі — беларусамі, украінцамі і інш., але і над польскімі прапоўным народам.

Валое панская Варшава, Бы зьень скананія хмелем хмеліць... А Вісла пегішпа крывава, А ў Віле плавае ташелен.

Шашчыні мушкетэры, асканіты, Агнімі зіркуюць палачы, Крывыя работніцкія заліты Завулі, вуліцы і плашы.

І далей паст паказвае, як польская шляхта, парываваная ў вобразе балюучай панскай Варшавы, здыкалася над насельніцтвам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

З пачуццём вялікай нянавіці Купала гаворыць у вершы «Старыя аконны» (1935 г.) аб польскіх панах, якія да апошняга дня сваёй бяслаўнай ганейнай

пагібель іжмудзіла пачаць вайну супроць Савецкага Саюза.

Плыве Дняпро, плывы плывуць памату... — Спокойна спіце вы, аконны, бліндажы:

На іхніх землях, з іхніх генералаў Знімаць пагонны будзём, шаблі і крывы.

І паэт ніколі не памыліўся. Наша доблесная Чырвоная Армія, пасланая Савецкім народам падаць руку данамоці нашым братам-беларусам і украінцам! Усё падарожжы і «У дарогу» прасякнуты арыччасці і гучаць вельмі эманіпальна. У вершы «У падарожжы» паэт, знаходзіцца на прагрнічым вакзале пры ахмале палітка за мажы, вельмі ўсхваляван, бо «чуе сэрца, думкі знаюць, што там», за мажой Савецкай Беларусі, «беларускіх сінюў распінае палач, польскі пан». Паэт ішча:

Дружа любы, чакалі! Я хачу перадаць Прывітанне ад вольнай краіны: Мы сядома ідем Вызваленне спраўляць — Не загнілі мы, не загінем. Закрывы, загавай на ўсе свету канцы, Хай дрыжыць вораг люты, тры вожны:

Над краінай вітаюць прадвесныя ганцы, Дык не спынімся мы ў падарожжы. Гэтаяж думка паэтычна канкрэтызавана паэтам у цікавы і вялікі творы пра Заходнюю Беларусь «У дарогу». Тут паэт антыяміччасна сьвідрае:

Ніяка сіла не спыніць размах, — агні разарэцца зазвеніць і стане пад сцягам краіна мая адной Беларусью Савецкай. Пятрусь Броўка, апрача таго, што ён і ў рэчыві сваёй паэзіі звяртаўся да паказу жыцця прапоўнага народа ў Заход-

няй Беларусі, у момант вялікіх гістарычных падзей вызвалення нашых братоў з-пад іга панскай Польшчы, напісаў страсныя паэтычныя творы, якія проста і памастанку выразаюць і пачуці народа:

Двамі мучыў вас пракаляты польска вят, Руку братэрскаю прымі, таварыш, брат.

Бо мы адной сямці, бо мы адной зямлі,

Нам з нашай маткай жыць — Чырвонаю Масквой.

У вершы «Кліч народам» Броўк зяртаецца да беларускага народа, які жыць ў Заходняй Беларусі, і з вялікім бачуць радасці і навагі гаворыць сваім братам-беларусам:

Ты, народ, прагоніў катаў, Проч з уласнай роўнай хаты, Аб'явілася з сясцюю І не ўзялі панам нікоці Вашай долі, Вашай волі.

Браты-беларусы і браты-украінцы! Зарэз вы ўступіце ў эпоху свабоднага, радаснага і шчаслівага жыцця, таго жыцця, якім жылі вышы браты, грамадзяне прыгожай савецкай краіны Савецкай Беларусі, што над залатым праменным Сталінаў Банастытцкім расвіла пышная кветка і завала залатшай зоркай у сузор'і адзінацінчых роўных Савецкіх Савецкіх Рэспублік.

Савецкая Беларусь, дзе жыцьце народа радаснае і шчаслі

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

ПАРТАРГАНІЗАЦЫЯ НАРКАМЗЕМА БССР У БАРАЦЬБЕ ЗА ВЫКАНАННЕ РАШЭННЯ XVIII З'ЕЗДА ПАРТЫ

XVIII з'езд ВКП(б) паставіў перад усёй партыяй, перад краінай вельмі важнай задачай — далейшаю развіццю сельскай гаспадаркі і ўмацаванню калгаснага ладу.

Забеспячэнне выканання гэтых задач, ажорніца ў прынятай XVIII з'ездам рэзалюцыі, «заключыць, перш за ўсё, ад тэрыторыі і партыйнага большавізму — кіраванні і асабіста ад нашага ўмянення арганізаваць працу і ўдзяць камуністычнае выхаванне працоўных».

У сваім рашэнні ад 13 мая 1939 года Мінскі гарадскі камітэт ВКП(б) канстатаваў, што партыйная арганізацыя наркамзема па сутнасці не прыступіла яшчэ да перадавых партыйнай працы, у адпаведнасці з рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б), адзначыў таксама, што яна прыняла агульныя, неканкрэтныя рашэнні на выніках гэтага гістарычнага з'езда.

Выявы гаркома ВКП(б) паставілі перад партыйнай арганізацыяй Наркамзема, перш за ўсё, камуністам пасабіць пільна ад карэктнай перабудовы ўсёй партыйнай працы.

На працягу многіх год у Наркамземе дронна абсталявана справа з разгаваннем на сярод працоўных, партарганізацыя павяла рашучую барацьбу з фармальнымі адносінамі да сігналаў з месца. Зараз гэта справа з'яўляецца палітычнай.

Партыё рэгулярна заслухоўвае даклады камуністаў, узначальваючых той ці іншай аддзел аб узраўненні, аб іх рабоце. Дарэчы канкрэтны ўказанні для вынічнага навучнага недахопу.

Долгі час жыццёвага ўдзялення ўдзялення асталяванню зямлю наркамзема. На партыёю заслухана была справаздача начальніка ўдзялення — камуніста Казлова. Яму была аказана дапамога ў перабудове работ у адпаведнасці з указаннямі XVIII з'езда ВКП(б). Ва ўдзяленні была створана партыйная група.

Партыйная арганізацыя хабілася значнага палітычнага агітацыйнай працы. Для агітатараў, працуючых на участку і ўнутры калектыва, створаны 10-дзённыя

курсы, на якіх займаюцца 22 чалавекі. Як на участку, так і ў наркамземе, сістэматычна праводзяцца заняткі. З хатнімі гаспадынямі праведзены ўжо 4 гурткі аб Палезежыі аб выбарах у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных. Для агітатарскай арганізацыі кансультацый.

Адным з важнейшых мерапрыемстваў партыйнай арганізацыі з'яўляецца стварэнне 6 партыйных груп ва ўзраўненні і аддзелах наркамзема.

Значная работа праведзена і ў галіне палітычнага выхавання служачых. За 7 месяцаў партарганізацыя выраста на 36 чалавек — лепшых, правяральных на практычнай рабоце людзей.

Уноў прыняты таварышы маюць вышэйшую і сярэднюю асвету.

Малыя камуністы сістэматычна атрымліваюць партыйныя даручэнні. 8 чалавек працуюць агітатарамі на участку, 2 — з'яўляюцца агітатарамі ўнутры калектыва, 3 таварышам даручана абарончая работа і т. д.

Аднак партыё рэгулярна таксама важнае пільнае, як дапамога малым камуністам у вывучэнні «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Партыё не пікавалася, як камуністы аваяваюць, прычым матэрыялы. І таму не даўна, што 17 малых камуністаў вывучаюць толькі першы раздзел, 8 чалавек — другі. Знайшліся і такія таварышы, якія зусім не прыступілі да вывучэння «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», напрыклад, т. Асмолаўскі, Катыраў, Буксёнак і інш.

Сакратар партыйнага бюро тав. Папоў прымае, што і самі члены партыё не вывучаюць планамерна гісторыю ВКП(б). Мала ўвагі дае партыё перавершы выканання сваіх-жа паставоў і агульных парадкаў. У наркамземе не была створана адпаведная абсталяванне для работ уноў прынятых людзей. Многія работнікі пашылі на Наркамземе. Партыё на адным з паслядніх рашэння зямлі гурткім пільнае, але да сённяшняга дня нічога не зроблена.

Партыйная арганізацыя Наркамзема БССР дасягнула пэўных поспехаў у адносінах перабудовы партыйнай працы, але асталася яшчэ недахоп, для ліквідацыі якіх патрэбны намаганні ўсіх камуністаў наркамзема.

Я. САВІЦКАЯ.

АБ НЕІСНУЮЧЫХ ПАРТЫЙНЫХ КАБІНЕТАХ

Мы зайшлі ў невялікі, амаль квадратны пакой у памішканні мінскага сельскага райкома партыі. Увесь ён — размерам у 20—25 квадратных метраў. Тут працуюць работнікі аддзела прапаганды і агітацыі райкома. Пакой заставіў стэламі, столікамі, крэсламі, шафамі. Дзве шафы нагорушныя кіліжкі — марксісцка-ленінскай літаратуры. На крэслах дзякаў акуртныя скажаныя кіты журналу «Спугіны агітатора» і інш. Даўно іх не чытаюць, ніхто не турбаваў, ніхто ім не завісаў. На стэлах вельмі геаграфічныя карты, тамсям раскіданы альбомы, дыянамы. Усё гэта — маёмасць неіснуючага партыйнага кабінета мінскага сельскага райкома партыі.

ПЕ ВКП(б) у сваёй паставоне «Аб паставоне партыйнай прапаганды і сувязі з вышшым «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» узялі ўважліва ўвагу партыйнага кабінета, заклікалі дамагчыся прапагандысцкіх кадраў. Паставона ЦК партыі патрабавала ад партарганізацыі: у таварышчэскай тэрмін вывучыць і перачытаць сетку парткабінетаў, скараціць колькасць парткабінетаў і кансультацыйна дапамогі прапагандыстам і кансультацыйна для займаючыхся палітычнай самавукаваннем, як правіла, пры гаркомх і ількомх партыі».

Менш чым праз 2 месяцы ўся наша аддзела была адзначана галавіну гэтай гістарычнай паставоны ЦК ВКП(б). Аднак, у ількомі сельскага райкома партыі няма дагэту памяшкання для парткабінета. Няма і правершні кансультацый і семінары для прапагандыстаў.

Не раз ставілася пытанне аб памяшканні для парткабінета на паслядніх бюро райкома партыі. Але, на жаль, рашэнні бюро асталася без вынікаў. Памяшкання для парткабінета так і не знайшлі ў Мінску.

Не ў адным толькі мінскім сельскага райкома партыі такое становішча. І ў адзін з гарадскіх райкомх партыі Мінска не мае сапраўднага, як належыць абсталяванага партыйнага кабінета, гэтага цэнтру метадычнай і тэарэтычнай дапамогі прапагандысцкім кадрам і вывучаючым гісторыю партыі.

Кагановіцкі райком партыі мае для парткабінета адзін пакойчык у Думе Урада. На сутнасці ў гэтым пакоі нешта арганізаваць нават больш-менш добрую бібліятэку для райкома, не толькі парткабінет. Пры чым, пасля 4-х годзія без пропуску панісі ў гэты пакой кельца. Некалкі разоў абмяркоўвалася гэта пытанне на бюро райкома. Ужэ было вынесена рашэнне Мінскага гарадскога савета — прадаставіць для парткабінета памяшканне. Рашэнне вынеслі, але правершы, як яно выканана, гаворыць аб гэтым. У выніку, і да гэтага часу Кагановіцкі райком партыі не мае свайго парткабінета.

У Сталінскім райкоме партыі няма нават і такога пакоя, партыйны кабінет у райкоме не існуе.

Не раз райкомы партыі г. Мінска звярталіся па гэтаму пытанню ў Мінскі гарком і абком ВКП(б). Аднак вынік якіх німа. Трэба прама сказаць, што Мінскі гарком, адзін прапаганда і агітацыі абкома партыі неурэдна адносіцца да такога важнага ўчастка прапагандысцкай працы.

Праходзяць імі, тыдні, месяцы. Пытанне абмяркоўваюць, выносяць рашэнні, назначаюць загадчыкаў парткабінетаў, а апошні як не было, так і няма.

З. МЯЦЕЦКА.

Падрыхтоўка да выбараў у мясцовыя Саветы НА ВЫСОКІМ УЗРОЎНІ

Прадстаўчы выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных — падзельна вельмі палітычна важная ў жыцці народаў нашай квітнечай, ітчасвай і магутнай рэспубліцы. У выбарчую кампанію мы ўступаем, узабагаценыя выдатным вопытам арганізацыйнай і масава-агітацыйнай працы, накопленым у перыяд падрыхтоўкі і правядзення выбараў у Вархуныя Саветы СССР, саюзных і аўтаномных рэспублік.

Вопыт двух выбарчых кампаній несумненна дапаможа правесці прадстаўчыя выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных на высокім ідэйна-палітычным узроўні.

Складанасць прадстаўчай выбарчай кампаніі выдарава. Дастаткова сказаць, што ў Мінскай вобласці неабходна выбраць 9431 дэпутата. Ствароюцца 10.614 выбарчых камісій, у якіх будуць працаваць 47.087 чалавек. Гэтыя шматлікі сведчальны аб каласальным размаху выбарчай кампаніі, арганізацыйнай і агітацыйнай працы.

У рэальнасці пшырока разгарнулася падрыхтоўка да выбараў. Ствароюцца акуртвыя і ўчастковыя камісіі, вядзецца вялікая агітацыйная работа сярод выбаршчыкаў. Зышп 15 тысяч агітатараў існуюць у масы пазіка, словы большавіцкай партыі.

Партыйная арганізацыя Мінскага сельскага райкома ўзначаліла творчы ўздым мас і канкрэтна кіруе агітацыйнай працай. У калгасх Астрашніцка-Гарадзкіцкага сельсавета працуюць 34 гурткі на вывучэнні Палезежыі да выбараў. 72 агітатары прымаваюць да дэспірацора. Агітатарска-акуртвыя камітэты партыі тав. Ігнатій Пажытак праводзіць з выбаршчыкамі сем заняткаў, на якіх вывучаў матэрыялы Другой Сесіі Вархунага Савета БССР, Канстытуцыю БССР, першы і другі раздзелы выбарчага закона.

Вылікі агітатарам карысцешца агітатарскага калгаса «Новае шлях» камуніст І. В. Міхалевіч. Заняткі з калгаснікамі праходзяць у яго вельмі жыва і цікава. У сваёй агітацыйнай рабоце ён карыстаецца геаграфічнай картай, мастацкай літаратурай, прыводзіць асобныя прыклады з твораў класікаў марксізма-ленінізма.

Ва ўсіх рэальных вобласці прымяняюцца раз новых форм масавай агітацыі. У Барысаўскім райкоме на ініцыятыву аддзела прапаганды і агітацыі райкома партыі арганізаваны разныя агітацыйныя ўчасткі з 9 агітатараў і прапагандыстаў. Іно задача заключыцца ў тым, каб азнаёміць насельніцтва з матэрыяламі Сесіі і Палажэння аб выбарах.

Пры раз'язным агітатарах вельмі шмат пашыраюцца агітацыйныя і палітычныя гурткі, якія вядуць агітацыйную і палітычную працу ў месцах палітычнай агітацыі.

Б. ЗЕЛІНСОН, Л. ФРЫД.

Падрыхтоўка ў школу. Агітатар — майстар ложкавага цеха Магілёўскага металкабінета Канстантін ВКП(б) В. І. Пастарак су перадае рэсультаты работы ад паліцыя у Польшчы і ўсталяванні дэмакратычнай лініі паміж германскай і савецкай арміяй.

Фота А. Г. Росляўскага (Фотакантраля ВЕЛТА).

МАГУТНЫ ФУНДАМЕНТ РОСТУ КУЛЬТУРЫ І НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ БССР

XVIII з'езд нашай партыі ў сваіх рашэннях паставіў перад усёй партыйнай, савецкай і гаспадарчымі работнікамі задачу — забеспячыць далейшае палітычнае, бюджэтна-прадзійнай працы. З'езд партыі патрабаваў ад кіруючых партыйных органаў ажыццяўлення канкрэтных кіраўніцтва савецкай і гаспадарчымі арганізацыямі ў справе выканання імя класных палітычна-агітацыйна-гаспадарчых планаў і бюджэтных абавязанасцяў перад дзяржавай.

Бюджэт нашай рэспублікі за два годзія трэцяй сталінскай пяцігодкі дасягнуў сумы ў 2 мільярды 463 мільёны руб. У 1939 годзе бюджэт БССР склаўся 111,2 працэнта бюджэта 1938 года. Ужо ў 1938 годзе ён больш чым у тры разы перавышыў бюджэт 1933 года.

Бюджэт сталінскі БССР — г. Мінска — за 2 годзія трэцяй пяцігодкі склаўся суму ў 114 міль. рублёў.

Ірчай ілюстрацый росту нашага бюджэта з'яўляюцца асцяганні ў 1939 годзе на БССР: 609 мільёнаў руб. на асвету і 250 мільёнаў руб. на ахову здароўя. Расходная частка бюджэта сталінскі БССР — г. Мінска ў 1939 годзе склаўся — на асвету 18,6 міль. рублёў і на ахову здароўя 15,4 міль. рублёў.

Тамія вылікі асцяганні на асвету і ахову здароўя маючы толькі ў краіне сацыялізма, дзе дзяржаўны бюджэт з'яўляецца фундаментам росту культуры, пашырэння на форме і сацыялістычнай на асвету. Вывікі асцяганні на ахову здароўя гавораць таксама аб тым, што ў бюджэце БССР атрымала поўнае адлюстраванне выключна ўвага і клопаты партыі і ўрада і асабіста таварыша Сталіна аб «самым каштоўным капіталі» нашай сацыялістычнай рэспубліцы — аб жыццях людзей.

Дастаткова сказаць, што ў трэцяй пяцігодцы на БССР капіталаўкладанні ў галіне аховы здароўя прадуладжываюцца суму ў 87 міль. рублёў.

У 1939 годзе на БССР налічваецца 242 агульныя і спецыяльныя больніцы, 3 іх 124 большыя знаходзяцца на сяле. Акрамя таго працуюць яшчэ 6 семасейных і агульных і 13 дзіцячых больніц з агульнай колькасцю 1344 койкі.

Значныя капіталаўкладанні з бюджэта даюць магчымасць у 1939 годзе дасягнуць колькасці акуртэрска-фельдшэраў пунктаў да 900, а калгасных разлічных дамоў да 500.

Так, па-большавіцку, шляхам сістэматычнага палітычнага метады-сагітатарскага абслугоўвання насельніцтва, асабіста на сяле, вырашаецца ў нас праблема зніжэння захворваемасці.

У гэтым годзе мы будзем мець на БССР 486 амбулаторыя і поліклінікі, 50 вясёл-агульных станцыяў, 68 санітарных станцыяў, 1784 трыячых ясляў з агульнай колькасцю 49.402 койкі, з іх 1450 ясляў з 34 тыс. коек прыходзіцца на сяле.

У галіне народнай асветы асцяганні з'яўляюцца найбольш важнымі і значнымі.

У гэтым годзе мы будзем мець на БССР 486 амбулаторыя і поліклінікі, 50 вясёл-агульных станцыяў, 68 санітарных станцыяў, 1784 трыячых ясляў з агульнай колькасцю 49.402 койкі, з іх 1450 ясляў з 34 тыс. коек прыходзіцца на сяле.

У галіне народнай асветы асцяганні з'яўляюцца найбольш важнымі і значнымі.

бюджэта на 1939 год даюць магчымасць дасягнуць колькасці навукачых і новых і сярэдніх школаў да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў і новыя 32 сельскія школы. Заканчваецца будаўніцтва 46 і пачаеца на ініцыятыву насельніцтва, дасягнутае маючыся ў 1939 годзе гурткі колькасць месцаў у школах на 1.184 месцаў трэцяй пяцігодкі намячана вёсці кантынгент навукачых і новых і сярэдніх школ да 1.184 чалавек (без чыгуначных школ). У годзе будуюцца 13 новых школ у горах на 5.080 месцаў

ЗА РУБЯЖОМ

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ ПАМІЖ ФРАНЦЫЯЙ І ГЕРМАНІЯЙ

ФРАНЦУЗСКАЕ КАМЮНІКЕ
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Агенства Гавас перадае аўдыёзапіс сённяшняга камюніке аб ваенных дзеяннях паміж Францыяй і Германіяй.

ПЕРАКІДВАННЕ ГЕРМАНСКІХ ВОЙСК З УСХОДНЯГА ФРОНТА НА ЗАХОДНІ
БЕРЛІН. 29 верасня. (ТАСС). Учора вечарам праз Берлін прайшла вялікая колькасць палкоў з германскімі войскамі, якія выязджаюць з усходняга фронту.

НА ЗАХОДНІМ ФРОНЦЕ
ЛОНДАН. 29 верасня. (ТАСС). Як паведамляюць у Парыжы, французскія войскі перасунуліся ў напрамку да германскіх авіянастаў на захад ад Саарбрукена.

НА ГЕРМАНА-ГАЛАНДСКАЙ ГРАНІЦЫ
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Спецпаліцэйскія атрады ў Францыі пераходзяць да пераважнага вываду ў Галандыю.

ПРАТЭСТ ГАЛАНДСКАГА ўРАДА
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Агенства Гавас перадае звесткі аб пратэстах Галандскага ўрада ў адносінах да французскага ўваходу ў Галандыю.

Унясенне ваеннага бюджэта на зацвярджэнне палаты абшчын
ПРЫЖ. 28 верасня. (ТАСС). Агенства Гавас перадае звесткі аб унясенні ў палату абшчын ваеннага бюджэта.

ІЗМІНАВАЦЫЯ СЛАВАЦКАЙ АРМІІ
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Гэтымі днямі ў Славаччыне пачаўся перагляд складу арміі.

ДЭЗД ЧАСТКІ ПОЛЬСКІХ БЕЖАНЦАЎ У АНГЛІЮ
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Бухарэстскія агенствы перадаюць звесткі аб пераважнай частцы польскіх бежанцаў, якія пераехалі ў Англію.

УВЯ ўРАД У РУМЫНІІ
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Як паведамляюць у Бухарэст, у Румыніі ўрадавыя органы ўзяліся за абарону грамадзянскага насельніцтва.

НА ФРАНТАХ КІТАЯ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ
У паўночна-ўсходняй частцы правінцы Хунань на паўднёвым беразе ракі Мішуй кітайскія войскі не гледзячы на жорсткія японскія атакі, працягваюць утрымліваць свае пазіцыі.

НА ЗАХОДНІМ КІТАІ
У паўночна-заходняй частцы правінцы Цзяньцін у раёне на захад ад Фыншэна (на паўночным захад ад Наньчана), кітайскія войскі выбілі японцаў з Лобапа, Шафань і Ячэна.

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ
Ганконгскія карэспандэнты газеты «Таймс» паведамляюць, што кітайскія часткі атручваюць пазіцыі японцаў на поўнач ад Кантона ў раёне Тайшінчэна.

ПАРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Агенства Гавас перадае, што французскія войскі перасунуліся ў напрамку да германскіх авіянастаў на захад ад Саарбрукена.

НА ГЕРМАНА-ГАЛАНДСКАЙ ГРАНІЦЫ
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Спецпаліцэйскія атрады ў Францыі пераходзяць да пераважнага вываду ў Галандыю.

ПРАТЭСТ ГАЛАНДСКАГА ўРАДА
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Агенства Гавас перадае звесткі аб пратэстах Галандскага ўрада ў адносінах да французскага ўваходу ў Галандыю.

Унясенне ваеннага бюджэта на зацвярджэнне палаты абшчын
ПРЫЖ. 28 верасня. (ТАСС). Агенства Гавас перадае звесткі аб унясенні ў палату абшчын ваеннага бюджэта.

ІЗМІНАВАЦЫЯ СЛАВАЦКАЙ АРМІІ
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Гэтымі днямі ў Славаччыне пачаўся перагляд складу арміі.

ДЭЗД ЧАСТКІ ПОЛЬСКІХ БЕЖАНЦАЎ У АНГЛІЮ
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Бухарэстскія агенствы перадаюць звесткі аб пераважнай частцы польскіх бежанцаў, якія пераехалі ў Англію.

УВЯ ўРАД У РУМЫНІІ
ПРЫЖ. 29 верасня. (ТАСС). Як паведамляюць у Бухарэст, у Румыніі ўрадавыя органы ўзяліся за абарону грамадзянскага насельніцтва.

Выдатныя вучбы артылерыйскай спецыяльнай Наркамасветы (Гастроў-на-Дану) чытаюць паведамленне аб працоўнай частцы доблеснай Чырвонай Арміі ў Заходняй Беларусі і Заходняй Украіне.

ВЫДАТНЫ РУХ ЮНЫХ ПАТРЫЁТАЎ

Вучні 4-й Мінскай сярэдняй школы, з'яўляючыся ініцыятарамі збору падарункаў для дзяцей Заходняй Беларусі, сабралі ўжо 800 падарункаў, звыш 800 кніг мастацкай літаратуры, 550 рэчак і пер'ю, многа альбомаў з партрэтамі праваслаўных, мастацкіх карцінак і іншых рэчаў.

ГАСТРОЛІ ТЭАТРАЎ БССР У ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ

Для культурна-мастацкага абслугоўвання частэй Беларускага фронту і працоўных Заходняй Беларусі выехаў ансамбль беларускіх народных інструментаў Беларускай дзяржаўнай філармоніі ў складзе 34 чалавек.

Яўрэйскі дзяржаўны тэатр БССР у новым сезоне

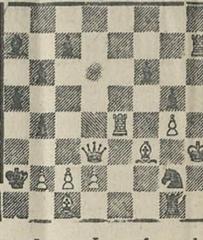
Яўрэйскі дзяржаўны тэатр, які вось ужо каля 15 год паспяхова працуе ў БССР, рыхтуецца зварот да акрыяльнага перагледу тэатральнага сезона 1939-40 гг.

УВЕКАВЕЧАННЕ ПАМ'ЯЦІ М. Б. КРОЛЯ

Наркамат аховы здароўя ССР рыхтуе ўжываць паміж іншага пашырэнне сярэдняга члена Акадэміі навук БССР і члена-карэспандэнта Акадэміі навук ССР М. Б. Кроля.

ШАХМАТЫ

ЗАДАЧА-ШАРТ

Белыя: Кр3; Фд3; Ле4 в7; Со1, ф3; пп: б2, с2, д2, г4 (10). Чорныя: Кра; Лг1; Са7; Кс2, пп: а5, б4, в6 с7, ф6, г5 (10).

Мат у адрин ход! Такага тылу адначасна адносіцца да асобнага віду шахматнай тэорыі — так званых «задач-шарт».

РАШЭННІ

Задача № 5. (Адзед 12 жніўня). Пазіцыя: Кр1б; Фд1, (б5, сс5, е4, пп: с2, е5, ф2, б5(9), Крд5, Ла1, Сл1, пп: а2, б3, с7 (6). Мат у тры ходы.

ТАВ. ЛІБМАН — СТУДЭНТ ПРМАНАДЭМІ ІМЕНІ СТАЛІНА

Ініцыятар сталева-валяўскага руху на мінскім станка-буяўнічым заводзе імені Варшавскага тав. Лібман, які ў апошні час працаваў начальнікам інструментальнага пеха, прыняў у Промкамітэце імені Сталіна (Масква) Тав. Лібман выехаў на вучобу.

ДЗЕННІК

2 кастрычніка, у 8 гадзін раніцы, у Доме партызана (вылікая зала) адбудзецца лекцыя для сакратараў партыйных і камсамоўскіх арганізацый, кіруючых прадпрыемстваў і ўстановаў.

СТАЛІНСКІ РК КП(Б).

В. а. адзнамага рэдактара Т. С. ГАРБУНОУ

Advertisement for 'Средство Марген' (Margen medicine) for various ailments.

Advertisement for 'Кіноапарат "РОДИНА"' (Rodina camera) with technical specifications.

Advertisement for 'СЕВАНСКІЯ РЫБАКІ' (Sevan fish) featuring a picture of a fisherman.

Advertisement for 'Бабруйскі райлесгас' (Babruysk forestry) regarding tree planting.

Advertisement for 'Кіноапарат "РОДИНА"' (Rodina camera) with technical specifications.

Advertisement for 'СЕВАНСКІЯ РЫБАКІ' (Sevan fish) featuring a picture of a fisherman.

Advertisement for 'Бабруйскі райлесгас' (Babruysk forestry) regarding tree planting.

Advertisement for 'ДА АСЕННЕ-ЗІМОВАГА СЕЗОНА' (Autumn-Winter season) for clothing.

Advertisement for 'У ПРОДАЖУ ЁСЦЬ' (For sale) regarding musical instruments.

Advertisement for 'Дзяржаўная філармонія БССР' (State Philharmonic) regarding concert season.

Advertisement for 'Навукова-даследчы Інстытут школ БССР' (Scientific research institute) regarding education.

Advertisement for 'Бацькі і вучні!' (Parents and children!) regarding children's books.

Advertisement for 'У малодзых Кізо' (In young Kiso) regarding children's literature.